



УКРАЇНСЬКИЙ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР  
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



## ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

### ПЕРШОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОГО З'ЇЗДУ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

22-23 березня 2017 р., м. Одеса, Україна

## ТЕЗИСЫ ДОКЛАДОВ

### ПЕРВОГО ВСЕУКРАИНСКОГО ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕСКОГО СЪЕЗДА С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ

22-23 марта 2017 г., г. Одесса, Украина

## PROCEEDINGS

of

### FIRST ALL-UKRAINIAN HYDROMETEOROLOGICAL CONGRESS WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

March 22-23, 2017, Odessa, Ukraine



ОДЕСА  
ТЕС  
2017

## ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

*Костюкевич Т.К., к.с.н.*

*Одеський державний екологічний університет*

Кукурудза є основною фуражною культурою у світі. Особливістю вирощування цієї культури є те, що тривалість збирання не впливає на якість та обсяг виробництва зерна на відміну від інших зернових культур. Окрім цього, за сухої погоди зерно кукурудзи навіть покращує свої якісні показники, стає сухішим, що зменшує у подальшому витрати на складські послуги. Упродовж останніх десяти років обсяги її виробництва постійно зростали (за винятком сезонів 2012–2013 та 2015–2016 років), адже кукурудза вважається одним із кращих видів зерна для виробництва концентрованих кормів у тваринництві та незамінною сировиною для виробництва біоетанолу [1].

Зміна клімату внаслідок глобального потепління є однією із важливих проблем ХХІ сторіччя. За прогнозами провідних вчених та спеціалістів в найближчі десятиріччя зміни клімату з своїми розмірами та інтенсивністю будуть переважати ті тенденції, які спостерігалися в останнє десятиріччя. Сільське господарство є найбільш чутливою галуззю економіки до коливань та змін клімату через його вразливість до зміни кліматичних факторів та через прогнозоване зростання врожайності за рахунок ліквідації технологічного відставання сільськогосподарського господарства України від провідних країн [2].

Використовуючи сценарії можливих змін клімату *A2* та *A1B* [1] була проведена оцінка агрокліматичних умов вирощування кукурудзи в Степу України. Результати розрахунків за базовими та кліматичними даними наведені у табл. 1.

За умов реалізації сценарію *A2* зміни клімату в Північному Степу сходи кукурудзи за середньо багаторічними даними (1986-2005 рр.) спостерігалися 18 травня (табл. 1), за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 22 травня, що на 4 дня пізніше; за сценаріями зміни клімату (2031-2050 рр.) 23 травня, що на 5 днів пізніше. Викидання волоті за середньо багаторічними даними спостерігалось 16 липня, а за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 24 липня, що на 8 днів пізніше; за сценаріями зміни клімату (2031-2050 рр.) 22 липня, що на 6 днів пізніше. Молочна стиглість за середньо багаторічними даними спостерігалася 11 серпня, за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 26 серпня, що на 15 днів пізніше;

за сценаріями зміни клімату (2031-2050 рр.) 22 серпня, що на 11 днів пізніше. Тривалість вегетаційного періоду за середньо багаторічними даними становила 85 днів, а за сценаріями зміни клімату (2011-2030 рр.) 96 днів, що на 11 днів більше; за сценаріями зміни клімату (2031-2050 рр.) 91 день, що на 6 днів більше.

Таблиця 1 - Фази розвитку кукурудзи в Північному Степу України за середньо багаторічними даними (1986-2005 рр.) та за сценаріями зміни клімату А2 та А1В (2011-2030 рр. та 2031-2050рр.)

Період	Сходи	Викидання волоті	Молочна стиглість	Тривалість періоду, дні
<i>A2</i>				
1986-2005	18.05	16.07	11.08	85
2011-2030	22.05	24.07	26.08	96
Різниця	+4	+8	+15	+11
2031-2050	23.05	22.07	22.08	91
Різниця	+5	+6	+11	+6
<i>A1B</i>				
1986-2005	18.05	16.07	11.08	85
2011-2030	13.05	9.07	3.08	82
Різниця	-5	-7	-8	-3
2031-2050	15.05	13.07	5.08	76
Різниця	-3	-3	-6	-9

Аналізуючи результати досліджень за другий сценарний період (*A1B*) можна зробити висновки, що у порівнянні з базовими умовами дати настання фаз розвитку зсунуться на більш ранні строки (табл. 1).

### *Список використаної літератури*

1. Маслак О. Ринок кукурудзи врожаю 2016 року//Агробізнес сьогодні, - 2016.- № 21(340). Режим доступу: agro-business.com.ua.
2. Кліматичні зміни та їх вплив на сфери економіки України: [монографія]/колектив авт.: С.М. Степаненко, А.М. Польовий, Н.С. Лобода [та ін.]; за ред. С.М. Степаненко, А.М. Польового. – Одеса: Вид. «ТЕС», 2015. – 520 с.